

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/49/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315207902
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1315207902.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. C. X. W. I. Č. G. P. S. Á. , narodená XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov matka: A. W. O. C. X. W. I. Č. G. P. S. Á. , narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D. O. D. S., N. XX, t.č. bytom Š. XX, N., štátna občianka SR, zastúpená JUDr. Milošom Mojtom, advokátom so sídlom Odbojárov 223/12, 914 41 Nemšová, a otec: L. O. C. X. W. I. Č. I. G. , narodený XX.X.XXXX, trvale bytom H., C. X/A, štátny občan SR, zastúpený splnomocnenou spoločnosťou Advokátska kancelária Mikita & Stašák, s.r.o., Jesenského 30, 911 01 Trenčín, o návrhu na zmenu úpravy styku a návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie predbežného opatrenia o rozšírenie styku, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 29. februára 2016, č.k. 37P 145/2015-149, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 29. februára 2016, č.k. 37P 145/2015-149, vo výroku, ktorým rozšíril styk otca s maloletou O. C., narodenou XX.XX.XXXX, každý páry týždeň v kalendárnom roku vždy od piatku od 16.30 hod. do nasledujúcej soboty do 18.00 hod. m e n í tak, že otec je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletou O. C.Č., narodenou XX.XX.XXXX, každý nepáry týždeň v čase od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že otec si maloletú v stanovené dni a hodiny prevezme pred bytom matky a v stanovené dni a hodiny vráti maloletú späť matke, v mieste bydliska matky.

Matka j e p o v i n n á maloletú na styk v určenom čase pripraviť a odovzdať otcovi.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava III. uznesením zo dňa 29. februára 2016, č.k. 37P 145/2015-149, nariadil predbežné opatrenie, ktorým na čas do právoplatného rozhodnutia o zmene úpravy styku otca s maloletou upravil - rozšíril styk otca s maloletou O. C., nar. XX.XX.XXXX, tak, že otec má právo stretávať sa s maloletou aj každý páry týždeň v kalendárnom roku vždy od piatku od 16.30 hod. do nasledujúcej soboty do 18.00 hod., a to vždy tak, že si otec maloletú v stanovené dni a hodiny prevezme pred bytom matky a v stanovené dni a hodiny vráti maloletú späť matke pred jej bytom. Vo zvyšku súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Súd prvého stupňa uviedol, že návrhom podaným na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom dňa 08.12.2014, postúpeným Okresnému súdu Bratislava III. dňa 14.04.2015, žiadal otec v zastúpení splnomocnenou právnou spoločnosťou, aby súd prvého stupňa rozšíril jeho rozsudkom určený styk s maloletou dcérou O. tak, že bude mať právo sa s ňou stretávať od právoplatnosti rozsudku každý páry týždeň v stredu a v piatok od 17.30 hod. do 19.30 hod., každý nepáry týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 19.00 hod., a v nedeľu od 9.00 hod. do 19.00 hod., po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa každý páry týždeň v stredu a v piatok od 17.30 hod. do 19.30 hod., nepáry týždeň od soboty od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry rok v dňoch od 23.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 19.00 hod., a každý nepáry kalendárny rok od 29.12. od 9.00 hod. do 02.01. do 19.00 hod., počas

Veľkonočných sviatkov každý párný rok od Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., každý nepárný rok od Veľkého piatka od 9.00 hod. do Bielej soboty do 19.00 hod., pričom matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne pripraviť a odovzdať otcovi v stanovenom čase v mieste bydliska dieťaťa, kde je otec dieťaťa povinný matke v stanovenom čase dieťa vrátiť. Svoj návrh otec odôvodnil zmenou bydliska maloletej, keďže v júni v roku 2014 sa matka spolu s maloletou dcérou odsťahovali do Bratislavy, otec býva v Trenčíne, rovnako starí rodičia maloletej, a doposiaľ súdom upravený styk otca s maloletou O. už nie je postačujúci, pričom poukázal aj na vyšší vek maloletej. Na pojednávaní otec uviedol, že trvá na návrhu pre vzdialenosť bydlísk, poukázal na tú skutočnosť, že maloletá už nie je kojená a nie je odkázaná na výlučnú starostlivosť matky. Na pojednávaní konanom dňa 25.02.2016 otec v zastúpení splnomocneným právny zástupcom založil do spisu zmenu návrhu na úpravu styku s maloletou dcérou, podľa ktorého bude mať otec právo sa stretávať s maloletou dcérou každý párný týždeň v stredu a v piatok v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod., každý nepárný týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas vianočných sviatkov každý párný rok v dňoch od 23.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 19.00 hod. a každý nepárný rok od 27.12. od 10.00 hod. do 02.01. do 19.00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý párný rok od Veľkonočnej nedele od 10.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., každý nepárný rok od Veľkého piatka od 10.00 hod. do Bielej soboty do 19.00 hod., každý kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od štvrtku pred Veľkým piatkom od 17.00 hod. do soboty pred Veľkonočnou nedeľou do 19.00 hod.

Z obsahu spisu vyplýva, že matka s návrhom otca na rozšírenie styku nesúhlasila, na pojednávaní uviedla, že s maloletou dcérou má vytvorený krásny vzťah, trávi s ňou 24 hodín denne a prispôsobuje celý program jej režimu, maloletá si vyžaduje jej prítomnosť, na otca nie je zvyknutá, otec nepozná dcérin režim, doposiaľ dcéru neuspával, nekľmil a navyše podryva jej autoritu pred dcérou, snaží sa narušiť ich vzájomný vzťah, otec si dcéru kupuje neprimeranými darmi, pri odovzdávaní maloletej sťažuje jej návrat tým, že sa s ňou hrá, je podozrenie, že otec maloletej nebude dodržiavať jej režim, nakoľko dcéru nenechal spať, budil ju keď ju spolu kočíkovali. Matka má za to, že otec robí prieky, keď tvrdí, že maloletej matka neperie šatstvo, a preto uviedla, že rozšírený styk bude škodiť maloletej.

Kolízny opatrovník v priebehu konania na pojednávaní dňa 25.02.2016 dal súdu prvého stupňa na zváženie súdnoznalecké dokazovanie a pre ten prípad navrhol, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým žiadal upraviť - rozšíriť styk otca s maloletou dcérou aj na každý párný víkend od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že si otec maloletú dcéru v stanovený deň a hodinu prevezme a vráti v mieste bydliska matky, aby mala maloletá dcéra možnosť prespať u svojho otca.

Súd prvého stupňa v merite veci nariadil súdnoznalecké dokazovanie znalcom z odboru detská psychológia.

Z obsahu spisu súd prvého stupňa zistil, že naposledy bol styk otca s maloletou dcérou O. upravený rozsudkom Okresného súdu Trenčín pod č.k. 34 P 130/2013-31 zo dňa 04.12.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.01.2014. Týmto rozsudkom bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, na čas po rozvode bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bola maloletá O. C. zverená do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia maloleté dieťa zastupujú a spravujú jej majetok, otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 250,-- € mesačne, a bola schválená dohoda o úprave styku otca s dcérou tak, že otec má právo sa s maloletou stretávať každý párný týždeň v roku v stredu a v piatok vždy od 16.30 hod. do 18.30 hod. a každý nepárný týždeň v sobotu a v nedeľu od 13.30 hod. do 15.30 hod., prvé tri mesiace po rozvode v prítomnosti matky a nasledujúce bez prítomnosti matky (č.l. 25-28).

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že do spisu bola založená aj písomná správa Úradu práce Trenčín zo dňa 16.10.2015 z prešetrenia pomerov u otca. Zo záverov správy vyplynulo, že otec má vytvorené veľmi dobré podmienky k tomu, aby sa jeho stretávanie s maloletou dcérou mohlo realizovať v jeho domácnosti. Otec má samostatnú domácnosť v rodinnom dome svojich rodičov, preto niet žiadnej obavy, žeby sa otec nemohol a nevedel postarať o maloletú, nakoľko v tomto dome mu vedia byť v prípade potreby nápomocní aj jeho rodičia, ktorí majú taktiež záujem vidieť vyrastať svoju vnučku O.. Obsahom spisu je aj dohoda o začatí mediácie (č.l. 108-110), a taktiež informácia o skončení mediácie (č.l. 121).

Súd prvého stupňa v rámci odôvodnenia rozhodnutia uviedol, že sa oboznámil aj s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Trenčín sp.zn. 8P 79/2014, sp.zn. 8P 118/2014, z obsahu ktorých

zistil, že uznesením Okresného súdu v Trenčíne pod č.k. 8P 118/2014-51 zo dňa 25.06.2014 bolo konanie o návrhu na úpravu styku s maloletou O. C. vo veci samej a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu, a toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2014.

Súd prvého stupňa na základe vyššie uvedených skutočností a s prihliadnutím na citované zákonné ustanovenia rozhodol a nariadil predbežné opatrenie vo vyššie uvedenom znení, nakoľko dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia v časti zmeny-rozšírenia úpravy styku otca s maloletou dcérou O. aj s prespaním u otca je čiastočne dôvodný, a preto v tejto časti návrhu kolízneho opatrovníka vyhovel, keďže dospel k záveru, že pravidelné stretávanie sa otca s maloletou dcérou aj s prespaním dcéry u otca je v záujme maloletej O., ktorá je vo veku 3 roky a dva mesiace, odsťahovala sa spolu s matkou do Bratislavy, pričom otec dieťaťa žije so svojimi rodičmi v Trenčíne, kde má vytvorené vhodné podmienky na stretávanie sa s maloletou dcérou, ako to vyplynulo zo šetrenia Úradu práce Trenčín. Súd prvého stupňa ďalej zistil, že otec sa v zmysle posledného rozsudku o úprave styku s dcérou stretáva pravidelne, napriek veľkej vzdialenosti bydliska maloletej od bydliska otca, zakupuje maloletej darčeky, vyživovaciu povinnosť voči nej si riadne plní a má veľký záujem na rozšírení styku s maloletou dcérou, s čím však nesúhlasí matka maloletej. Napriek tomu, že v merite veci súd prvého stupňa po vylúčení účastníkov a svedkov nariadil znalecké dokazovanie, má zato, že návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie predbežného opatrenia na rozšírenie styku otca s maloletou aj s prespaním na čas do rozhodnutia v merite veci je čiastočne dôvodný, keď maloletá O. je už vo veku vyše troch rokov, nie je kojená, otca pozná, stretáva sa s ním, má s ním vybudovaný vzťah, a keďže má otec vytvorené vhodné podmienky v rodinnom dome svojich rodičov v Trenčíne na realizáciu styku s maloletou dcérou, pričom starí rodičia z otcovej strany chcú byť nápomocní pri úspešnom zvládnutí styku otca s maloletou dcérou, mal súd prvého stupňa zato, že je namieste upraviť-rozšíriť styk otca s maloletou dcérou tak, aby mala maloletá O. možnosť aj prespať u otca, čím sa podľa názoru súdu prvého stupňa vytvorí priestor na prehĺbenie a upevnenie ich vzájomného vzťahu, a môže sa prehĺbiť aj citová náklonnosť maloletej k otcovi, pričom otec môže realizovať svoje rodičovské zručnosti. Súd prvého stupňa nezistil v danom štádiu konania žiadne také závažné skutočnosti, pre ktoré by nemohol otec realizovať styk s maloletou dcérou aj s občasným prespaním u otca. Nakoľko sa rodičia na rozšírenom styku otca s maloletou nevedeli dohodnúť, súd prvého stupňa v merite veci nariadil znalecké dokazovanie a na čas do rozhodnutia v merite veci nariadil predbežné opatrenie. Čo sa týkalo celkového návrhu kolízneho opatrovníka, súd prvého stupňa styk upravil odlišne od jeho návrhu tak, aby mohol styk otca s dcérou kontinuálne pokračovať v zmysle posledného rozsudku Okresného súdu Trenčín, v časti, ktorá sa týka každého párneho týždňa, okrem stredy aj v piatok od 16.30 hod. do 18.30 hod., a teda v zmysle vyššie nariadeného predbežného opatrenia v tejto časti mal styk otca s dcérou trvať kontinuálne od piatku od 16.30 hod. do nasledujúcej soboty do 18.00 hod., teda aj s prespaním u otca, keďže súd prvého stupňa nezistil žiadne skutočnosti odôvodňujúce jeho nenariadenie. Takto upravený styk je podľa názoru súdu prvého stupňa v záujme maloletej. Uznesenie odôvodnil ustanovením § 102 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a § 36 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie matka, ktorá v rámci odvolania uviedla, že nariadením predbežného opatrenia došlo k faktickému rozšíreniu styku otca s maloletou v neprimerane vysokom rozsahu, keď takto široko koncipovaným nariadeným predbežným opatrením bolo rozhodnuté o tom, že otec má reálne možnosť každý víkend sa stretávať s maloletou, a to aj v párnom týždni v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. a od piatku od 16.30 hod. až do soboty do 18.00 hod. a v nepárnom týždni v sobotu a nedeľu od 15.30 hod. do 17.30 hod. Takýmto neprimeraným rozšírením styku otca s maloletou prišla o možnosť tráviť čo len jediný súvislý víkend v roku s maloletou. Poukázala na to, že si nemôže naplánovať ani jedno víkendové sobotné trávenie času so svojou dcérou. Rodičovské práva otca počas dní voľna boli absolútnym spôsobom uprednostnené pred rodičovskými právami matky. Matka ďalej v rámci odvolania uviedla, že má rovnaké práva ako otec tráviť voľno-časové víkendové aktivity so svojou dcérou o to viac, že starostlivosť počas pracovných dní je oveľa náročnejšia pre rodiča, ako je to v prípade víkendov. Uviedla, že súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal s tým, aký dopad bude mať na maloletú také výrazné rozšírenie styku s otcom, keď z doterajších dvoch hodín rozšíril styk v nepárnom týždni na viac ako 25 hodín, a to dokonca s možnosťou prespania u otca, t.j. bez prítomnosti matky. Nespochybňuje právo otca na rozšírenie styku s maloletou, ale považuje za nesprávne a nezohľadňujúce záujem maloletej, keď k jeho rozšíreniu došlo jednorazovo, a v tak masívnom rozsahu. Má za to, že súd prvého stupňa upriamil pozornosť len na materiálne podmienky, ktoré môže poskytnúť otec pri realizácii styku. Rovnako aj kolízny opatrovník sa uspokojil so zisťovaním len výlučne materiálnych podmienok

realizácie styku otca s maloletou v jeho byte, respektíve v byte jeho rodičov. Vôbec nespochybňovala materiálne podmienky, ktoré má otec k dispozícii pre maloletú na čas, kedy sa bude môcť na základe rozhodnutia súdu či už na základe rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia o nariadenom predbežnom opatrení stretávať s maloletou. Vyjadrila však obavy v súvislosti s vývojom psychiky a psychosociálnych vzťahov k maloletej v prípade jednorazového a značného rozšírenia styku. Má za to, že toto súd prvého stupňa, bohužiaľ, vôbec nebral do úvahy. Rozšírenie styku otca s maloletou je potrebné realizovať veľmi citlivým spôsobom, čo potvrdzujú aj posledné tri týždne pred podaním tohto odvolania, keď si otec maloletú dobrovoľne vôbec neprevzal, alebo odišli a otec ju vrátil o 10 minút, pretože s ním nechcela ísť, plakala a dokonca rozprávala matke o otcovi, že sa otca bojí a prosila, aby s ním nemusela odísť. Matka súčasne uviedla, že príprava dcéry na styk s otcom bola mimoriadne náročná pre dcéru a predstavuje neprimeranú záťaž na jej psychiku. Matka preto vyhľadala pomoc detskej psychologičky aj s prihliadnutím na túto skutočnosť uviedla, že stojí opäť za uváženie, či je vhodné (s ohľadom na maloletú), aby nariadené predbežné opatrenie takým výrazným spôsobom a okamžite rozšírilo styk otca s maloletou. Súčasne uviedla, že súd prvého stupňa vydaním takéhoto predbežného opatrenia de facto prezumoval svoje rozhodnutie do budúcnosti, keď rozhodol v intenciách samotného návrhu otca na výrazné rozšírenie styku s maloletou vrátane možnosti prespávania maloletej u otca. Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa rozhodol aj o čase stretávania sa s maloletou, a to v rámci rozsudku o rozvode manželstva a aj nariadeným predbežným opatrením má za to, že bolo rozhodnuté dvakrát o tej istej veci, pričom obe rozhodnutia sú vykonateľné, čo je neprípustné a zároveň zmätočné. Navrhla, aby odvolací súd zrušil nariadené predbežné opatrenie a v prípade potreby dočasne upravil pomery účastníkov konania tak, aby otec mal právo stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v kalendárnom mesiaci v soboty od 10.00 hod. do 15.30 hod. s tým, že od 15.30 hod. nebude mať povinnosť maloletú vrátiť späť matke, nakoľko na základe tohto rozhodnutia a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Trenčín (sp.zn. 34P 130/2013) má každý nepárny týždeň v kalendárnom mesiaci v sobotu právo prevziať si maloletú o 15.30 hod. od matky.

Otec v rámci svojho vyjadrenia k odvolaniu uviedol, že styk s maloletou O., ktorý zahŕňa aj prespávanie u otca, je v záujme maloletej dcéry a v žiadnom prípade nemôže znamenať neprimeranú záťaž na jej psychiku tak, ako to neustále prezentuje matka maloletej. Dcére nie je cudzia osoba, maloletá O. je toho času už dosť vyspelá (a to tak mentálne, ako aj psychicky) na to, aby plnohodnotne prežila viac ako 24-hodinové odlúčenie od matky v známom prostredí, v spoločnosti svojho otca, prípadne aj starých rodičov, hoci týchto mala možnosť vidieť iba párkrát. Otec v rámci svojho vyjadrenia poukázal na to, že napriek tomu, že tak mohol urobiť, predbežné opatrenie s prenocovaním doteraz nerealizoval, a to z dôvodu postupného privykania si dcéry na upravený režim, keďže ako to deklaruje, je preňho prioritný záujem dcéry aj postupné privykание si. Predovšetkým z dôvodu, že matka doteraz nevytvorila podmienky na dlhší styk s otcom a za celý čas bránila dlhšiemu styku, ako bol určený súdom (v rozsahu 2 hodiny), napriek pribúdajúcemu veku a neustále sa zvyšujúcej samostatnosti dcéry. Otec v rámci svojho vyjadrenia ďalej uviedol, že taktiež si všimol zmenu dcériného správania, túto však datuje od posledného pojednávania vo veci, t.j. odo dňa 25.02.2016. Od toho času maloletá O. otáľala s nastúpením k nemu do auta, pričom sa jej nechcelo odísť s ním a následne s ním tráviť vymedzený čas. Otec uviedol, že sa nedopustil žiadneho konania, ktoré by takéto jej správanie racionálne odôvodňovalo, a preto si to nevedel vysvetliť. Až pred približne desiatimi dňami sa napokon maloletá O. opakovane a spontánne a aj za prítomnosti iných ľudí sama zdôverila s tým, že sa otca nebojí, ale maminka jej hovorí, že sa ho má báť a nemôže s ním chodiť autom. Dcére celú vec vysvetlil a ubezpečil ju, že sa ho už nemusí báť, že ju nechce brať od matky, nechce jej ublížiť ani nič také. Od toho času je opätovne styk bezproblémový. O uvedenej náhlej zmene správania dcéry upovedomil aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislave dňa 18.04.2016. Otec ďalej poukázal na to, že od posledného súdneho pojednávania bola podľa jeho názoru dcéra zo strany matky vystavovaná manipulácii a nie je na styk riadne pripravená. Na strane matky sú vytvárané prekážky, aby sa styk riadne nerealizoval. Má za to, že matka nemá záujem na socializovaní maloletej, nakoľko ju nikam nevodí, nenavštevuje materskú školu, pričom maloletá O. sa stýka iba s obmedzeným okruhom ľudí. Okrem jej matky je tu už iba stará matka O. R. a suseda, prípadne z času načas matkina sestra. Otec ďalej uviedol, že ako náhle sa vzdialil od domu, v ktorom maloletá O. býva so svojou matkou, dcéra zmení správanie, pookreje, je spontánna a nejaví prejavy, ako keď je v prítomnosti matky. Uvedené je podľa jeho názoru jasným prejavom manipulácie zo strany matky. Nie prespávanie a rozšírenie styku s maloletou O. je problémom a vecou, ktorá by maloletú dcéru psychicky zaťažovala, ale oveľa väčšie škody na jej psychike, a to dokonca nezmazateľné, môže napáchať neustála manipulácia a ovplyvňovanie zo strany matky, ktorá si to žiaľ zrejme v dôsledku materskej hyperprotektivity, ktorou s najväčšou pravdepodobnosťou trpí, ako aj patologickú snahu o

vytvorenie syndrómu zavrhnutého rodiča, nedokáže uvedomiť. Odhliadnuc od uvedeného otec v rámci svojho vyjadrenia k odvolaniu navrhol, že v záujme maloletej O. by bolo tráviť jeden víkend s matkou a jeden víkend s otcom, a preto navrhol, aby Krajský súd v Bratislave pokiaľ matkou napadnuté uznesenie nepotvrdí, zmenil tak, že otec má právo stykať sa s maloletou O. každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.30 hod.

Odvolací súd bez viazanosti rozsahom a dôvodmi podaného odvolania podľa § 209 ods. 3, § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa nie je vo výroku určenia rozsahu styku otca s maloletou O. vecne správne; je potrebné ho zmeniť (§ 220 O.s.p.).

Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz (§ 102 ods. 1 veta prvá O.s.p.). Predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti; niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal (§ 76 ods. 1 písm. b/, f/ O.s.p.); súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúču účastníkov a bez nariadenia pojednávania (§ 75 ods. 6 O.s.p.).

Účelom predbežného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť prítomná daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

Odvolací súd mal za preukázané, že na Okresnom súde Bratislava III. sa vedie konanie ohľadom zmeny úpravy styku otca s maloletou O. pod sp.zn. 37P 145/2015. Zo spisu sp.zn. 37P 145/2015 odvolací súd zistil, že návrh podal otec podaním doručeným súdu dňa 08.12.2014 s tým, že je oprávnený stretávať sa s maloletou O., nar. XX.XX.XXXX, od právoplatnosti rozsudku každý párny týždeň v stredu a v piatok od 17.30 hod. do 19.30 hod., každý nepárny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 19.00 hod., a v nedeľu od 9.00 hod. do 19.00 hod., po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa každý párny týždeň v stredu a v piatok od 17.30 hod. do 19.30 hod., nepárny týždeň od soboty od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas vianočných sviatkov každý párny rok v dňoch od 23.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 19.00 hod., a každý nepárny kalendárny rok od 29.12. od 9.00 hod. do 02.01. do 19.00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý párny rok od Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., každý nepárny rok od Veľkého piatka od 9.00 hod. do Bielej soboty do 19.00 hod., pričom matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne pripraviť a odovzdať otcovi v stanovenom čase v mieste bydliska dieťaťa, kde je otec dieťaťa povinný matke dieťa v stanovenom čase vrátiť.

Odvolací súd z predmetného spisu ďalej zistil, že vo veci je t.č. nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru detská psychológia za účelom zistenia, aký je súčasný psychologický stav maloletej, aký je citový vzťah maloletej k matke a k otcovi, ako maloletá reaguje (psychicky a citovo) na prítomnosť svojho otca bez prítomnosti matky a súčasne za prítomnosti matky, ako maloletá reaguje (psychicky, citovo) na prítomnosť svojej matky bez prítomnosti otca a súčasne za prítomnosti otca, ku ktorému z rodičov má maloletá silnejšie emotívne väzby, či osobnostné predpoklady otca, jeho povahové vlastnosti sú, alebo nie sú vhodné, respektíve menej vhodné pre zdravý vývoj maloletej, či osobnostné predpoklady matky, jej povahové vlastnosti sú alebo nie sú vhodné, respektíve menej vhodné pre zdravý vývoj maloletej, či súdny znalec zistil skutočnosti, ktoré by vypovedali o manipulovaní maloletej a ak áno, ktorým z rodičov, či súdny znalec na strane otca zistil nejaké prekážky, pre ktoré by maloletá nemohla prespať u otca, či otec je schopný zvládnuť starostlivosť o maloletú počas dlhšieho obdobia (napríklad cez víkend, cez prázdniny), ak nie, aké sú na to konkrétne dôvody, ako konkrétne odporúča upraviť styk otca s maloletou. Predmetné znalecké dokazovanie bolo nariadené vo februári 2016 uznesením zo dňa 25.02.2016 a zaslané bolo súdnemu znalcovi 11.04.2016.

V tejto súvislosti odvolací súd zmenu nariadeného predbežného opatrenia odôvodňuje skutočnosťami v podanom odvolaní matky a súčasne vo vyjadrení otca k odvolaniu, nakoľko obaja rodičia sa zhodli na tom, že jeden víkend by malo dieťa tráviť s matkou a jeden víkend s otcom. Rozšírenie styku maloletej s otcom tak, ako ho nariadil súd prvého stupňa, by znamenalo, že matka reálne nemôže stráviť

celý plnohodnotný víkend (sobota, nedeľa) s maloletou dcérou, nakoľko párný víkend by mal maloletú otec v čase piatok od 16.30 hod. do 18.30 hod. do soboty a nepárný víkend by mal maloletú otec v čase od 13.30 hod. do 15.30 hod. aj v sobotu aj v nedeľu. V tejto súvislosti sa odvolací súd priklonil k návrhu kolízneho opatrovníka a zmenil rozsah úpravy styku iba na nepárný víkend tak, aby matke zostal kontinuálne zachovaný párný víkend s maloletou.

Pokiaľ ide o samotné rozšírenie styku otca s maloletou odvolací súd v predmetnej veci poukazuje na čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Treba zdôrazniť, že rodič má právo sa s dieťaťom stykať, nie je to však jeho povinnosť a nemožno ho k tomu nútiť. V Dohovore o právach dieťaťa v čl. 18 ods. 1 je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Pri rozhodovaní o úprave styku by súd preto nemal ignorovať ani záujmy dieťaťa, ale ani opodstatnené pracovné, či iné povinnosti rodičov. Rodičia maloletého dieťaťa by sa v záujme dieťaťa mali predovšetkým na úprave styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, dohodnúť. Až následne, ak takáto dohoda nie je možná, upraví styk rodiča s maloletým dieťaťom súd, pričom je povinný prihliadnuť predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Špecifická situácia nastáva pri rozhodovaní súdu o návrhu rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, na úpravu styku, predbežným opatrením. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd upraví styk rodiča s maloletým dieťaťom, má iba dočasný charakter a až v konaní vo veci samej, po vykonanom dokazovaní, musí súd prvého stupňa posúdiť všetky kritériá a zásady na splnenie podmienok pre úpravu styku s rodičom; musí predovšetkým skúmať záujem maloletého dieťaťa.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi sú narušené. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre zachovanie zmyslu nariadeného predbežného opatrenia je potrebné, aby rodič, ktorému dieťa nebolo zverené (otec) mohol plnohodnotne realizovať právo styku s maloletou, a preto bolo potrebné podľa názoru odvolacieho súdu predbežné opatrenie zmeniť. V tomto prípade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že otec dieťaťa nebol pozbavený rodičovských práv a je plnohodnotným rodičom. Odvolací súd mal ďalej za preukázané, že bytové pomery otca sú na veľmi dobrej úrovni, nakoľko tieto prešetroval Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne. V rámci svojej správy Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne uviedol, že otec má samostatnú domácnosť v rodinnom dome, kde sú aj jeho rodičia, preto niet žiadnej obavy, že by sa otec o maloletú nemohol alebo nevedel postarať, nakoľko v tomto mu vedia byť v prípade potreby nápomocní aj jeho rodičia, ktorí majú taktiež záujem vidieť vyrastať svoju vnučku. Z uvedeného prešetrenia pomerov taktiež vyplýva, že otec pri pohovore uviedol, že má záujem dieťa pripraviť na prespávanie v jeho domácnosti v Trenčíne, preto sa domáha postupného rozšírenia styku, s ohľadom na vek maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že sa chce podieľať na výchove dieťaťa a budovať si vzťah s dieťaťom. Pri súčasnej platnej právnej úprave styku nemá dostatočný priestor na budovanie si právneho vzťahu s dcérou.

V tejto súvislosti má odvolací súd za to, že záujem otca tráviť väčší čas s maloletou O. aj vzhľadom na jej pomerne nízky vek (3,5 roka) je pozitívny, a s poukazom na skutočnosť, že súdne konanie trvá od roku 2014, pričom v súčasnosti je nariadené znalecké dokazovanie, bolo potrebné aj vzhľadom na vzdialenosť medzi Bratislavou a Trenčínom upraviť širší rozsah styku otca s maloletou dcérou. V súčasnosti otec s maloletou dcérou trávi iba 2 x 2 hodiny v párnom týždni a 2 x 2 hodiny nepárnom týždni. Počas tohto vyhradeného časového obdobia nemá otec možnosť plnohodnotne stráviť čas s maloletou, napríklad zobrať ju na výlet prípadne tráviť čas s maloletou aj so starými rodičmi. Odvolací súd sa stotožňuje s tým, že ide o maloleté dieťa vo veku 3 rokov a 5 mesiacov, t.j. ide o dieťa útleho veku, a preto je prioritné zachovať širší rozsah styku otca s maloletou, avšak na druhej strane je potrebné zdôrazniť, že ak rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, sa s dieťaťom, najmä s maloletým, dlhší čas nestretáva, nepodieľa sa na jeho výchove, môže nastať nezvratiteľný stav, ktorý má za následok vzájomné odcudzenie. Vzhľadom na vyššie uvedené špecifiká danej situácie (malý rozsah styku otca s maloletou upravený v rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 34P 130/2013, pričom maloletá mala v čase rozhodovania súdu jeden rok, ako aj s poukazom na zachovanie práva rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti - otca) odvolací súd rozšíril rozsah styku otca s maloletou dcérou. Pokiaľ ide o námietku matky, ktorá v rámci odvolania uviedla, že súd prvého stupňa sa nezaoberal negatívnym dopadom rozšíreného styku na maloletú O., v tejto súvislosti odvolací súd udáva, že otec nebol pozbavený rodičovských práv, riadne si plní svoju vyživovaciu povinnosť,

využíva akúkoľvek možnosť byť a tráviť čas s maloletou a v prípade, že maloletá O. odmieta s ním byť, otec dobrovoľne ustúpil a netrval na vynútenom styku s maloletou. Z uvedeného konania odvolací súd ustálil, že otcov prístup je zodpovedným prístupom a napriek jeho snahe tráviť čas s maloletou, túto snahu matka marí tým, že dobrovoľne neumožní otcovi styk s maloletou vo väčšom rozsahu, ako je povolený súdnym rozhodnutím (tieto skutočnosti vyplývajú z obsahu spisu), a preto bolo potrebné v tejto súvislosti dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa predbežným opatrením, ktorým odvolací súd rozšíril rozsah úpravy styku otca s maloletou O.. Pokiaľ ide o námietku matky vznesenú v rámci odvolania, že súd prvého stupňa nariadeným predbežným opatrením rozhodol o úprave styku druhýkrát, odvolací súd dáva do pozornosti matke notoriету, že každé jedno rozhodnutie súdu vychádza z aktuálne zisteného skutkového stavu, ktorý sa v priebehu konania mení, a v závislosti od toho sa následne mení

a upravuje aj súdne rozhodnutie ohľadom úpravy styku rodiča s dieťaťom. Nie je možné, aby rozsah úpravy styku pri dieťati vo veku jedného roka bol rovnaký ako pri dieťati vo veku 10 rokov (alebo už 3,5 roka). Inak povedané nejde o rozhodovanie v danom prípade dvakrát o tom istom, ale jedným rozhodnutím sa mení druhé rozhodnutie a je potrebné rešpektovať momentálne vydané vykonateľné rozhodnutie ohľadom úpravy styku, ktoré upravuje a dopĺňa prechádzajúce rozhodnutia súdov.

Odvolací súd na záver apeluje na oboch rodičov, aby zväžili svoju komunikáciu a snažili sa dohodnúť o výkone práv k maloletej dcére hlavne ohľadom rozsahu styku, nakoľko pri viaznucej komunikácii rodičov sa práve maloletá dcéra stane „nástrojom“ pre ich vzájomný „boj“, z ktorého potom vyplynú vyhrotené situácie negatívne vplývajúce na maloleté dieťa.

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.